

**MAASEUTUVIRASTON
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA
2015–2018**

SISÄLLYSLUETTELO

1. Vuosien 2015–2018 strategiset tavoitteet	1
1.1. Perustehtäviin vaikuttavat toimintaympäristön muutostrendit	1
1.2. Toiminnalliset linjaukset: keskeiset päämäärät ja toimintalinjat sekä MMM:n kannanottoa edellyttävät ehdotukset.....	2
2. Vuosien 2015–2018 tulostavoitteet	5
2.1. Merkittävät yhteiskunnallista vaikuttavuutta tukevat toimenpiteet.....	5
2.2. Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet	6
2.3. Keskeiset tuottavuus-, kehittämis- ja investointihankkeet.....	12
2.4. Ministeriön kannanottoa edellyttävät viraston ehdotukset	14

LIITTEET

Liite 1.	Kehyslomake
Liite 2.	Tuottavuusohjelman toteutuminen
Liite 3.	MMM:n hallinnonalan htv:t virastoittain ja maakunnittain
Liite 4.	Julkishallinnon tietovarantojen selvittäminen
Liite 5.	Perustelumuiotio kehyyksen ylittävälle tarpeille ja muille muutoksille
Liite 6.	Tuottavuushanke-ehdotus: valvontamenetelmien kehittäminen
Liite 7.	Tuottavuushanke-ehdotus: tiketöintijärjestelmän hankinta- ja käyttöönottoprojekti

1. Vuosien 2015–2018 strategiset tavoitteet

1.1. Perustehtäviin vaikuttavat toimintaympäristön muutostrendit

Vuonna 2015 käynnistyvän EU-ohjelmakauden uusi yhteinen maatalouspolitiikka antaa toimintapuitteet tuleville vuosille. Viraston tärkein tehtävä on uuden tukijärjestelmän hallittu toimeenpano yhdessä kumppaneiden – ELY-keskusten, kuntien yhteistoiminta-alueiden sekä paikallisten toimintaryhmien – kanssa. Uudistus koskettaa Mavin perustehtäviä ja sen tavoitteena on mm. vastata entistä paremmin haasteisiin, jotka liittyvät ilmastonmuutoksen torjuntaan ja siihen sopeutumiseen, ympäristön- ja vesien suojeluun ja näiden toimenpiteiden entistä tarkempaan kohdentamiseen, eläinten hyvinvoinnin parantamiseen sekä maaseutualueiden elinvoimaisuuden ylläpitämiseen. Vuonna 2014 toimeenpannaan uuden yhteisen maatalouspolitiikan toimeenpanon viivästyisestä johtuen siirtymäkauden tukijärjestelmiä.

Maatalouspolitiikan uudistuksen myötä Maaseutuvirasto kehittää mm. toimeenpanossa tarvittavat tietojärjestelmät ja panostaa yhdessä ministeriön kanssa alaisen hallinnon ja sidosryhmien koulutukseen ja heille osoitettuun viestintään, jotta uudistuksen vaikutuksista on saatavilla oikeanlaista tietoa oikeaan aikaan. Mavi toimeenpanee Manner-Suomen maaseudun kehittämishjelmaa koskevat muutokset ja sulkee kuluva ohjelmakauden. Vuosille 2014–2016 kohdistuu paljon toimeenpantavia muutoksia sekä CAPin uudistuksesta että ohjelmakauden vaihtumisesta johtuen: ne kattavat koko viraston tehtäväkentän. Samaan aikaan, kun toteutetaan muutoksia, on jatkettava kuluva ohjelma- ja rahastokauden tukijärjestelmien toimeenpanoa. EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksella tulee luultavasti olemaan vaikutuksia myös kansallisiin tukiin. Mahdolliset muutokset tulee ottaa huomioon toimeenpanossa ja tietojärjestelmissä. Lisäksi esimerkiksi EU:n maitokiintiöjärjestelmä päättyy 1.4.2015; päätökset jatkosta tehdään mahdollisesti jo vuoden 2013 lopulla.

Tuleva maatalouspolitiikan uudistus ja uuden ohjelmakauden vaatimukset lisäävät väliaikaisesti työmäärää Mavissa. Mavi katsoo, että uudistetun politiikan toimeenpano on mahdollista vain resursseja lisäämällä. Järjestelmien uudistaminen ja sähköisten asiointipalvelujen kehittäminen edellyttää Mavin tukiasiantuntijoilta huomattavaa resurssien sitomista mm. määrittelyihin sekä hyväksymistestaukseen. Lisäksi joudutaan varautumaan lisääntyviin toimeenpanotehtäviin uudistettavien tukijärjestelmien myötä; uudistus saattaa aiheuttaa pysyviä lisäresurssitarpeita, ellei tukijärjestelmien yksinkertaistamisessa tai karsimisessa onnistuta.

Mavi korostaa, että maatalouspolitiikan ja toimintaympäristön uudistusten tulisi heijastua myös käytettävissä oleviin resursseihin sekä Mavissa että aluehallinnossa. Uusien tehtävien vastaanotto on mahdollista niiden edellyttämien resurssien siirtyessä hallinnonalalle.

Yhtenä suurimmista toimintaympäristön muutostrendeistä on valtiontalouden kiristytvä tilanne ja siitä johdettava paine säästää resursseissa niin Mavissa kuin alaisessa hallinnossa. Hallinnon sähköistämisestä aiheutuvista kustannuksista vastaa Mavi, mutta säästöt kohdistuvat pääosin muihin toimijoihin kuten ELY-keskuksiin ja kuntien yhteistoiminta-alueisiin.

TTS-kaudella Mavi jatkaa toimintaansa ELY-keskusten sekä kuntien maataloushallinnon yhteistoiminta-alueiden ohjaajana siten, että hallinnonalan vaikuttavuustavoitteet saavutetaan. Kumppaneiden ohjauksessa panostetaan yhtenäisyyteen ja tiiviiseen vuoropuheluun. Toimintaympäristön hallinnollisia muutoksia pyritään ennakoimaan ajoissa. ELY-keskuksiin osoitettavat tuottavuusvähennykset voivat heikentää MMM:n hallinnonalan tavoitteiden saavuttamista, ja valvontatehtäviin kohdistuessaan jopa aiheuttaa rahoitusoikaisuriskejä.

Vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan seurantaohjelmien (Elma ja Luhti) vaikutuksia Maaseutuviraston toimintaan ei ole ennakoitu tässä toiminta- ja taloussuunnitelmassa. Toimialariippumattomien tietohallintopalveluiden (TORI-hanke) keskittämisen vaikutuksia ei myöskään tässä suunnitelmassa ole otettu huomioon.

Mavin näkökulmasta on tärkeää, että uudistukset eivät vaaranna uuden rahasto- ja ohjelma-kauden toimeenpanoa. Käynnissä olevat hankkeet, erityisesti Elma, tulevat vaikuttamaan selvästi Mavin toimintaan lähivuosina.

Valtion konsernitason hankkeet ja linjaukset vaikuttavat TTS-kauden aikana erityisesti viraston tieto-, henkilöstö- ja taloushallintoon mm. Kieku-tietojärjestelmähankkeen kautta.

Tietohallintolaki (634/2011) astui voimaan 1.9.2011. Sen tavoitteena on tehostaa julkisen hallinnon toimintaa sekä parantaa julkisia palveluita ja niiden saatavuutta. Erityisesti painotetaan valtionhallinnon tietojärjestelmien yhteentoimivuutta. Tämä tulee ottaa huomioon viraston järjestelmien ja palveluiden kehittämisessä. Lisäksi huomioon TTS-kaudella otetaan julkisen hallinnon ICT-strategia ja hallituksen rakennepoliittinen ohjelma mm. sähköisten palveluiden kehittämisessä. Ohjelma tehostaa tieto- ja viestintäteknikan hyödyntämistä palveluarkkitehtuurin kautta, joka puolestaan luo pohjan yhteiselle palveluväylälle.

Mavi jatkaa sähköisten palveluiden kehittämistä sekä hallinnon prosessien sähköistämistä. Valtiovarainministeriön asettamassa Sähköisen asiointin ja demokratian vauhdittamisohjelman (SADe-ohjelman) edistetään sähköistä asiointia siten, että kansalaisten ja yritysten sähköinen asiointi kattaa vuoteen 2013 mennessä kaikki keskeiset palvelut. Mavin tarjoama sähköinen asiointi on kasvattanut suosiotaan vuosittain. Kehitystyössä painopiste on edelleen sähköisen asiointin kehittämisessä, mutta samalla on tarjottava myös mahdollisuus hakea tutkia paperihaulla. Paperihaun ylläpito vaatii varoja, jotka ovat poissa sähköisten järjestelmien kehityksestä.

Viraston toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, jotka voivat ainakin välillisesti vaikuttaa viraston tehtäväkenttään, ovat mm. kansainvälisen kaupan vaikutukset ja siten markkinoiden voimakkaat heilahtelut, ilmastonmuutoksen vaikutukset (esim. sään ääri-ilmiöt), kuluttaja- ja ympäristötietoisuuden lisääntyminen (esim. luomu- ja lähiruoan kysynnän kasvu ja eläinten hyvinvointi), viestinnän sekä erilaisten viestintätapojen ja vuorovaikutuksen merkityksen kasvu, maatalouden kannattavuuden heikentyminen sekä bioenergian tuotannon kasvu. Tuen-saajien lukumäärä vähenee tasaisesti ja tämä aiheuttaa jatkuvaa tarvetta tarkastella toiminnan organisointia. Maailmanmarkkinahintojen vaihtelut ja erilaiset kriisit ovat viime aikoina vaikuttaneet huomattavasti maataloussektoriin.

1.2. Toiminnalliset linjaukset: keskeiset päämäärät ja toimintalinjat sekä MMM:n kannanottoa edellyttävät ehdotukset

Maaseutuviraston uudistettu strategia hyväksyttiin keväällä 2013. Tätä edelsi vuoden 2012 puolella aloitettu strategiatyö, johon osallistui koko viraston henkilöstö. Mavin alastrategioiden (mm. viestintä- ja henkilöstöstrategiat) päivitystyö on aloitettu vuonna 2013. Mavin ensimmäinen, vuoteen 2012 ulottunut strategia ohjasi toimintatapojen muovautumista ja viraston alueellistamista. Uudistettu strategia kirkastaa edelleen viraston ydintehtäviä ja tärkeimpiä päämääriä vuoteen 2017 saakka: tarkoitus on keskittyä asiakaslähtöisen ydintoiminnan hiomiseen sekä asiantuntijuuden syventämiseen.

Toiminta-ajatus

Kumppanuutta ja hyvää hallintoa elinvoimaisen maaseudun parhaaksi

- Tietoa ja tukea – oikein ja ajallaan
- Asiakasta ja asiantuntijuutta arvostaen

Visio 2017

Maatalous ja luonnonvarat – leipää ja hyvinvointia!

- Menestyvät yritykset maaseudulla
- Sähköisesti enemmän vähemmällä

Visio kertoo, millaista virastoa ja toimintaympäristöä Mavi tavoittelee ja minkä puolesta töitä tehdään strategiakauden ajan.

Arvot

- Asiantuntevasti:

Työmme perustuu toimialueemme perusteelliseen tuntemiseen.

- Luotettavasti:

Olemme avoimia, mutta säilytämme luottamuksellisuuden.
Tukimaksut oikein ja ajallaan.

- Yhteisöllisesti:

Kuuntelemme kumppaneitamme ja asiakkaitamme.
Meillä on vahva halu toimia yhdessä.

Tyytyväinen asiakas ja kumppani

- CAP 2020:n ja maaseutuohjelman onnistunut toimeenpano ja yksinkertaisemmat järjestelmät
- Vuorovaikutteinen kumppanuus ja yhtenäisesti toimiva maaseutuhallinto
- Helppokäyttöiset ja laadukkaat palvelut asiakkaalle

Maaseutuviraston lakisääteisenä ydintehtävänä on toimeenpanna maatalouden ja maaseudun kehittämisen tukijärjestelmät. Strategisena tavoitteena on toimeenpanna onnistuneesti ja aika-tilausaan vuonna 2015 käynnistyvän ohjelmakauden uusi yhteinen EU-maatalouspolitiikka tukijärjestelmien sekä maaseutuohjelma. Toimeenpanonäkökulmaa tuodaan esiin aktiivisesti uudistuksen valmistelutyössä – sekä kansallisella että EU:n tasolla, jotta toteutettava tukijärjestelmä saataisiin mahdollisimman yksinkertaiseksi ja ymmärrettäväksi. Uudistuksesta viestitään riittävästi ja oikea-aikaisesti asiakkaille ja kumppaneille.

Lähtökohtana toiminnassa on tyytyväinen asiakas: viraston tarjoaman ohjeistuksen, neuvonnan ja tukien hakija tai saaja. Asiakaskunnassa tapahtuvat muutokset tunnistetaan ja ymmärretään ja otetaan huomioon niiden vaikutukset viraston toimintaan. Asiakkaille halutaan tarjota helppokäyttöiset ja laadukkaat palvelut, jolloin avainasemaan nousee sähköisen asioinnin rakentaminen tietojärjestelmiin. Neuvonnan ja ohjeistuksen yhtenäisyyttä, selkeyttä ja oikea-aikaisuutta kehitetään ja toimintaa parannetaan säännöllisesti kerättävän asiakas- ja kumppanipalautteen pohjalta.

Pääosa Mavin asiakkaista saa palvelunsa Mavin kumppaneiden – erityisesti ELY-keskusten, kuntien yhteistoiminta-alueiden ja paikallisten toimintaryhmien kautta. Markkinatukiasiakkaat sekä osa valvonnan asiakkaista saavat palvelun suoraan virastosta. Kumppaneiden ja niitä ohjaavien ministeriöiden ja virastojen kanssa käydään aktiivista vuoropuhelua. Hallinnollisen toimintaympäristön muutoksia pyritään ennakoimaan. Viraston ydinprosesseja kehitetään

saadun palautteen perusteella. Kuntien yhteistoiminta-alueiden ohjaukseen panostetaan ja ohjausta yhtenäistetään läpi koko maaseutuhallinnon ketjun. Laadukkaalla kumppaniohjauksella turvataan asiakkaiden yhdenvertainen ja tasa-arvoinen kohtelu.

Sähköisesti enemmän vähemmällä

- Mavin sujuvat ja tehokkaat ydinprosessit
- Tukijärjestelmän toimeenpanon tehostaminen

Mavin tehtävät kiteytyvät kolmeen ydinprosessiin: viljelijätukien, markkinatukien sekä hanke-, yritys- ja rakennetukien ydinprosessiin. Vuonna 2012 aloitettu ydinprosessitoimintatapa vakiinnutetaan osaksi arjen toimintaa: virastossa tunnetaan Mavin ydinprosessit, ymmärretään oma rooli prosessissa sekä tunnetaan vastuu koko prosessin onnistumisesta. Tehokkaissa prosesseissa tehdään työtä yli osasto- ja yksikkörajojen.

Tuensaajien asioinnin sähköistämisen lisäksi sähköistetään kokonaisvaltaisesti hallinnon prosesseja. Sähköistämällä tehostetaan tukijärjestelmien toimeenpanoa. Mavi osallistuu aktiivisesti hallinnonalan ja valtiohallinnon yhtenäisten ja yhteiskäyttöisten tietojärjestelmien ja palveluiden kehittämiseen. Sähköiset palvelut lisäävät asiakkaan mahdollisuuksia asioida luotettavasti, nopeasti sekä ajasta ja paikasta riippumatta sekä mm. seurata omien hakemusten käsittelytilannetta. Prosessien ja palveluiden sähköistäminen säästää erityisesti kumppaneiden resursseja ELY-keskuksissa sekä kuntien yhteistoiminta-alueilla.

Laadukas toiminta

- Laadun- ja riskienhallinta osaksi arjen toimintaa
- Tiedon avoimuuden lisääminen

Vuonna 2012 linjatun riskienhallintapolitiikan vakiinnuttamista jatketaan. Toiminnan laadunarviointia kehitetään. Viraston toimintaan liittyvät rahoitusriskit tiedostetaan ja niitä pyritään ennakoimaan järjestelmällisesti. Korjaaviin toimenpiteisiin ryhdytään viipymättä. Ulkoinen ja sisäinen palaute otetaan huomioon toiminnan kehittämisessä.

Maaseutuvirasto osallistuu aktiivisesti hallinnonalan yhteisten tietopoliittisten linjausten laati- miseen sekä luo linjausten pohjalta oman tietopoliittikkansa. Tavoitteena on tarjota hallinnollista tietoa käytettäväksi erityisesti maaseudun ja sen elinkeinojen hyödyksi. Viranomaisten välisen avoimen tiedonvaihdon tulee lisääntyä sekä julkisen tiedon saantimahdollisuuksien parantua entisestään.

Innostavasti, osaavasti, yhdessä eteenpäin

- Osaamisen kehittäminen ja uudistuminen
- Innostava johtaminen
- Kokonaisvaltainen työkyky

Viraston asiantuntemusta ja osaamista monipuolistetaan ja syvennetään siten, että viraston tavoitteet toteutuvat. Tulevaisuudessa tarvittavan osaamisen tunnistamiseksi, ennakoimiseksi ja hiomiseksi panostetaan osaamisen johtamiseen ja uudistetaan osaamisen kehittämisen periaatteet osana henkilöstöstrategian päivittämistä. Tavoitteena on avarakatseinen yhteistyö ja resurssien joustava käyttö.

Innostavan johtamisen vahvistamiseksi määritellään laadukas esimiestyö ja seurataan sen kehitystä säännöllisesti. Arvokkaiksi koettuja esimiesten yhteisiä esimiespäiviä jatketaan. Kehityskeskustelujen toimivuutta pyritään parantamaan.

Työyhteisötaitoja parantamalla kehitetään toisten huomioon ottamista, yhdessä tekemistä ja avointa vuorovaikutusta. Monipaikkaisessa virastossa jatketaan joustavia ja yhtenäisiä mavi-laisia toimintatapoja. Työhyvinvointia tukevat toimet kootaan vuosittain kokonaisvaltaiseksi ohjelmaksi, ja varhaisen välittämisen malli otetaan käyttöön. Toisten työtä arvostetaan, annetaan palautetta ja huolehditaan riittävästä tiedonkulusta.

Mavilainen työ on tarkoituksenmukaisesti järjestettyä, innostavasti johdettua, asiantuntemusta haastavaa sekä sosiaalisesti palkitsevaa. Työ sitouttaa ja motivoi.

MMM:n kannanottoa edellyttävät ehdotukset

Ministeriön kannanottoa edellyttävät ehdotukset määrärahatarpeisiin, -siirtoihin sekä kustannusvarauksiin liittyen on esitetty tämän suunnitelman liitteessä 5.

Maaseutuviraston toimintamäärärahat ovat nykyisen toiminnan laajuus – erityisesti tietohallinnon osalta – huomioon ottaen niukat. Tämän hetkisten arvioiden mukaan TTS-kauden alkupuolella tarvitaan edelleen väliaikaista rahoitusta erityisesti CAP-uudistuksen ja maaseutuohjelman onnistuneeseen toteuttamiseen. Uudistuksen arvioidaan lisäksi aiheuttavan tämän hetkisten arvioiden mukaan pysyviä tehtävien lisäyksiä ainakin valvontaan. Tietohallintomenojen rahoitusvaje saattaa pitkittyessään johtaa mm. substanssijärjestelmien ja muun toiminnan kehittämisen selvään supistamiseen. Lisäksi se saattaa aiheuttaa ongelmia hallinnonalalajuisesti, sillä Mavin osuus yhteisen ympäristön rahoituskokonaisuudesta on merkittävä.

Mikäli rahoitusta näihin tarpeisiin ei voida osoittaa, on priorisointia tehtävä yhteistyössä MMM:n kanssa.

2. Vuosien 2015–2018 tulostavoitteet

2.1. Merkittävät yhteiskunnallista vaikuttavuutta tukevat toimenpiteet

Mavi luo edellytyksiä maaseudun elinvoimaisille elinkeinoille. Näin toteutetaan maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan tavoitetta puhtaan kotimaisen ruuan tuotannon ja uusiutuvien luonnonvarojen kestävästä käytön turvaamisesta. Ministeriön ja hallinnonalan muiden toimijoiden kanssa toimitaan tiiviissä yhteistyössä.

Mavi vastaa Euroopan unionin maataloustuki- ja maaseuturahaston varojen käytöstä Suomessa. Mavi toimii Suomen maksajavirastona ja hallinnoi vuosittain yli kahden miljardin euron EU- ja kansallisia tukia.

Viraston asiantuntemusta tarvitaan, jotta asiakkaat saavat viljelijätuet, maaseudun rahoitus- ja kehittämistuet sekä markkinatuet ajallaan ja oikein perustein. Mavi ohjaa, neuvoa ja kouluttaa asiakkaitaan palvelevia kumppaneita: ELY-keskuksia, kuntien yhteistoiminta-alueita ja paikallisia toimintaryhmiä.

Mavin hallinnoimat tukijärjestelmät kannustavat maaseutuyrittäjiä monipuolistamaan toimintaansa ja kehittämään maatilayrityksiään. Viljelijätukien tarkoitus on turvata maataloustuotannon kannattavuus ja jatkuvuus.

Maaseutuyrittäjät voivat saada rahoitusta toiminnan aloittamiseen, kehittämiseen ja laajentamiseen. Markkinatuet tasapainottavat maataloustuotteiden markkinoita ja vakauttavat hintatasoa EU:ssa. Metsätalouden tarkastuksilla varmistetaan metsien käyttöön ja rahoitukseen liittyvien säädösten yhdenmukainen noudattaminen. Mavi valvoo myös EU:n puutavara-asetuksen toteutumista.

Tuilla vaikutetaan tuotteiden laatuun, ympäristön tilan parantamiseen ja tuotantoeläinten hyvinvointiin. Kehittämishankkeet edistävät elinkeinoja, kannustavat huolehtimaan ympäristöstä ja parantavat maaseudun asumisviihtyvyyttä.

Viraston toiminnan vaikuttavuus kohdistuu mm. maaseutuyrittäjiin, elintarvikealan yrityksiin ja muihin teollisuusyrityksiin, viljelijöihin, ELY-keskuksiin, kuntiin, kouluihin, järjestöihin ja toimintaryhmiin.

Maa- ja metsätalousministeriön toimialan vaikuttavuustavoitteiden saavuttamiseksi Mavi

- tukee, ohjeistaa, kouluttaa ja ohjaa ELY-keskuksia, kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisia ja toimintaryhmiä,
- maksaa viljelijätuet, maatalouden rakennetuet sekä maaseudun yritys- ja hanketuet,
- huolehtii tukien valvonnasta,
- myöntää vienti- ja sisämarkkinatuet sekä hallinnoi interventiovarastointia,
- hoitaa tiettyjä metsäasioihin liittyviä hallintotehtäviä sekä toimii puutavara-asetuksen toimeenpanon toimivaltaisena viranomaisena Suomessa,
- hoitaa eräitä riista- ja kalataloussektorin tehtäviä,
- hallinnoi ja kehittää tukijärjestelmien toimeenpanossa käytettäviä tietojärjestelmiä sekä kehittää sähköisiä asiointipalveluja.

2.2. Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet

a) Toiminnallinen tehokkuus sekä sen kehitys

Suunnittelukaudella virasto toteuttaa sille asetetun aikataulun ja velvoitteiden mukaisesti valtion tuottavuusohjelmaa sekä rinnalla vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmaa. Selkeimmin tämä näkyy henkilötyövuosikehyksen alenemana vuonna 2015. Valtiontalouden kehityksellä voi jatkossa olla vaikutuksia osoitettuihin nettokehyksiin jo asetettujen vähennysvelvoitteiden lisäksi. Kehyskaudella toiminnan suunnittelussa onkin otettava huomioon valtionaloudellinen tilanne: viraston toiminnan laajuus huomioiden mahdollisten tulevien määrärahaileikkausten arvioidaan vaikeuttavan virastolle osoitettujen tulostavoitteiden saavuttamista. Virasto osallistuu hallinnonalan VATU-hankkeisiin: erityisesti Elma-hanke tulee vaikuttamaan Mavin toimintaan ensin valmisteluvaiheessaan vuonna 2014 ja myöhemmin seurantavaiheessaan vuoden 2015 alusta lähtien.

Tuottavuutta ja toiminnan tehokkuutta pyritään parantamaan toimintatapoja, prosesseja ja tietojärjestelmiä kehittämällä, hyödyntämällä yhteistyöverkostoja sekä vakiinnuttamalla tietojärjestelmien tehokas käyttö. Lisäksi pyritään osallistumaan hallinnonalan yhteisten tietojärjestelmien ja osien kehittämiseen siten, kuin on määrärahojen puitteissa mahdollista. Valtion yhteisten tietojärjestelmien käyttöönottoa ja sähköisten palveluiden ja prosessien kehittämistä jatketaan ottaen huomioon tietohallinnon ohjauksesta annetun lain vaatimukset ja julkisen hallinnon IT-arkkitehtuuriperiaatteet. Tietovarantojen avaamista edistetään.

Tietojärjestelmien uudistamisen lähtökohtana on, että ne ovat tekniseltä ja taloudelliselta käyttäytään pitkäikäisiä ja käytettävissä useamman TTS-kauden ajan.

Merkittävä kumppani tietojärjestelmien kehittämisessä ja ylläpidossa on Maa- ja metsätaloustaloustietokeskus Tike, jonka palveluista sovitaan vuosittain palvelusopimuksella. Tiken toiminnan tehostaminen vaikuttaa suoraan myös asiakasvirastojen tuottavuuteen; Tiken palveluiden osalta tulisi suunnittelukaudella pyrkiä yhä enemmän tilaaja-tuottaja-mallin toimivuuteen.

IT-palveluiden lisäksi Tiken tietopalvelu toimittaa Maville vuosittain huomattavan määrän hallinnollisia raportteja, joita tarvitaan erityisesti komission ja sen toimielinten tarkastusten yhteydessä. Tarkastusten määrän ja työllistävyyden oletetaan jatkuvan korkealla tasolla myös tulevina vuosina. Vaikka raportointijärjestelmien kehittäminen helpottaa myös Tikeen kohdistuvaa resurssipainetta tämän tehtävän osalta, on riittävien resurssien varmistaminen olennaista.

Mavi näkee tärkeänä, että Tikeen kohdistuvista tuottavuustavoitteista huolimatta asiakasvirastoille suunnittelukaudella toimitettavien IT- ja raportointipalveluiden määrä ja laatu pysyvät vähintään nykyisellä tasolla. TTS-kaudella asiakasohjausta kehitetään, ja Tiken odotetaan kehittävän palveluitaan Mavin muuttuvien tarpeiden mukaisesti. Tiken palveluita hyödynnetään kehyskaudella käytettävissä olevien resurssien ja palvelukeskuksen tarjoamien palveluiden puitteissa.

Toiminnallisen tehokkuuden ja taloudellisuuden edistämiseksi virasto TTS-kaudella jatkaa yhteistyötä hallinnonalan virastojen kanssa (mm. ilmakehän aineiston hankinnan yhteistoimintasopimus Maanmittauslaitoksen kanssa). Tietojärjestelmien kehittämisessä otetaan huomioon hallinnonalan yhteentoimivuuspalvelut ja hyödynnetään niiden tarjoamia mahdollisuuksia mahdollisimman tehokkaasti.

Prosesseja kehitetään sekä viraston ydintoiminnan että tukitoiminnan osalta. Tukitoiminnan kehittäminen liittyy erityisesti Kieku-järjestelmän käyttöönottoon valmistautumiseen. Kieku otetaan Mavissa käyttöön huhtikuussa 2015. Valtion konsernipalveluista Mavi käyttää jo tällä hetkellä täysimääräisesti Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen palveluita (täysimääräinen käyttö aloitettu 1.1.2012).

Ulkoisten palveluiden käyttö pyritään optimoimaan ja suhteuttamaan käytettävissä oleviin resursseihin ottaen huomioon, että lähes kaikki ulkoistettavissa olevat toiminnot siirrettiin ulkoisten palveluntuottajien hoidettavaksi jo viraston perustamisen yhteydessä. Myös maksajavirastovaatimukset asettavat rajoituksia ulkoistamiselle. Käynnissä olevan Tori-hankkeen myötä virasto tulee siirtymään toimialariippumattomien IT-palveluiden osalta ko. palvelukeskuksen asiakkaaksi.

Toimitilatehokkuutta tarkastellaan säännöllisesti ja ryhdytään tarvittaessa toimenpiteisiin. Vuoden 2013 syksyllä toteutettiin Tampereen toimitilojen muutto. Uudet tilat on vuokrattu Seinäjoen kiinteistöiltä. Tilat ovat yhteiskäytössä Tiken kanssa. Seinäjoen, Helsingin ja Tampereen toimitilojen lisäksi Mavilla on käytössään toimitiloja 7 eri paikkakunnalla, joilla työtä tekevät mm. eri alueilla tarkastustehtäviä suorittavat virkamiehet.

Matkustusmäärien vähentämisen osalta Mavi on saavuttanut 8 prosentin vähennysveloitteensa. Matkustustarvetta on pystytty vähentämään mm. videoneuvottelu- ja pikaviestintäratkaisulla. Sidosryhmien ja kumppaneiden sijainti ympäri Suomea kuitenkin nostaa matkustustarvetta, erityisesti TTS-kauden alussa, jolloin uuden maatalouspolitiikan toimeenpanon osalta esim. koulutusmatkojen arvioidaan jonkin verran lisääntyvän. Lisäksi erityisesti viraston valvontaosaston tehtävien luonteen takia matkustusmenot pysyttelevät jatkossakin verrattain korkeina.

I) Päätoimintojen kustannukset ja henkilötyövuodet

Viraston henkilötyöpanoksen jakautumisen eri päätoiminnoille nähdään jatkuvan TTS-kauden aikana melko tasaisena. Vuosina 2014–2015 htv-tarpeita on kuitenkin väliaikaisesti edelleen enemmän kuin kehyksessä virastolle on osoitettu; syynä tarpeeseen ovat mm. CAP-uudistukseen ja ohjelmakauden vaihtumiseen liittyvät tehtävät. Lisäksi TTS-kaudelle arvioidaan osuvan muita resurssitarpeita, jotka on kuvattu liitteessä 5.

Maaseutuviraston tuottavuusohjelman mukainen htv-kehys laskee vuonna 2015 180 henkilötyövuoteen; laskua vuoden 2014 käytettävissä olevaan htv-määrään on yhteensä 18 htv. Vuoden 2014 talousarviossa viraston käyttöön osoitetaan yhteensä 213 htv, josta 190 htv on tuottavuusohjelman htv-kehystä, 8 htv kertaluonteisia lisäresursseja ja 8 htv viraston käytössä olevaa teknisen avun htv-kehystä. Lisäksi vuoden 2014 henkilötyökehystä nostaa verkostoyksikön siirtyminen maa- ja metsätalousministeriöstä Mavin maaseutuelinkeino-osaston yhteyteen (7 htv). Verkostoyksikön henkilöpanos on taulukossa 1 huomioitu yhteistyön ja kehittämisen toiminnon kokonaisuudessa. Verkostoyksikön toiminta rahoitetaan kokonaisuudessaan teknisellä avulla. Teknisellä avulla rahoitettavien htv:ien määrä (8 + 7) on oletettu laskelmissa pysyvän vakiona koko TTS-kauden: uuden kauden teknisen avun mitoituksessa on kuitenkin esitetty Mavin teknisen avun htv-määrän lisäystä perusteena uudella kaudella lisääntyvät tehtävät.

Taulukko 1. Viraston htv-jakauma päätoiminnoittain¹. Toteuma vuosina 2011–2012, arviot vuosille 2013–2018.

Henkilötyövuodet päätoiminnoittain	Tot. 2011	Tot. 2012	Arvio 2013	Arvio 2014	TTS 2015	TTS 2016	TTS 2017	TTS 2018
Tukijärjestelmien suunnittelu ja hallinnointi	75	70	70	70	68	68	68	68
Hakemusten käsittely	13	11	11	11	9	9	9	9
Tukimaksujen käsittely	20	18	18	18	17	17	17	17
Tukien valvonta ja tarkastukset	24	27	28	28	26	26	26	26
Tukien takaisinperintä ja saatavien seuranta	10	9	9	9	8	8	8	8
Yhteistyö ja kehittäminen	16	17	18	25	21	21	21	21
Sisäinen tarkastus ja valvonta	5	5	5	5	4	4	4	4
IT-toiminta	48	46	47	47	42	42	42	42
Ydintoiminnot yhteensä	210	202	207	213	195	195	195	195

Viraston kustannukset laskevat vuoden 2014 jälkeen käytettävissä olevan toimintamäärärahan supistuessa. Koko TTS-kaudelle kohdistuu kuitenkin määrärahatarpeita ja -varauksia, jotka on kuvattu liitteessä 5. Vuodesta 2015 eteenpäin käytettävissä olevalla nettotoimintamenokehyksellä ei nykyisten laskelmien mukaan voida kaikkia tarpeita ja tehtäviä kattaa. TTS-kauden alkupuolella yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksella sekä ohjelmakauden vaihtumisella on ylimääräisiä, mutta kuitenkin pääosin väliaikaisia kustannusvaikutuksia. Lisäksi prosessien ja palveluiden sähköistäminen vaatii ensin investointeja ja myöhemmin ylläpitokuluja: sähköistämisen hyödyt realisoituvat kuitenkin hyvin pitkälti Mavin ulkopuolella ELY-keskuksissa ja kuntien yhteistoiminta-alueilla.

¹ Ministeriön päätoiminnoista Mavin toiminta kohdistuu viranomais- ja asiantuntijatoimintaan sekä muiden julkishyödykkeiden tuottamiseen ja näiden edellyttämään kehittämiseen. Mavi ei tee ministeriötason ja hallinnon sisäisiä tehtäviä, tutkimustoimintaa tai tuota muita palveluita ja tuotteita, kuten liiketaloudellisia suoritteita.

Vuodesta 2014 eteenpäin Mavin kustannuksia nostaa maaseutuverkostoyksikön siirtyminen Maviin. Kustannusvaikutus on ao. taulukossa huomioitu kokonaisuudessaan yhteistyön ja kehittämisen toiminnolla. Tekniseltä avulta tuloutettavien kustannusten on oletettu pysyvän vuoden 2014 tasolla myös TTS-kaudella, vaikka teknisen avun mitoitukseen lienee tulossa muutoksia.

Valtionhallinnon ICT-säästöveloitteet aiheuttavat Maville erityistä pohdintaa ja mahdollisia priorisointeja tietohallinnon ja IT-toiminnan ollessa hyvin merkittävä tekijä viraston kustannusrakenteessa.

Taulukko 2. Kustannukset päätoiminnoittain (milj. euroa, sis. poistot ja korot). Toteuma vuosina 2011–2012, arviot vuosille 2013–2018.

Kustannukset päätoiminnoittain (milj. €)	Tot. 2011	Tot. 2012	Arvio 2013	Arvio 2014	TTS 2015	TTS 2016	TTS 2017	TTS 2018
Tukijärjestelmien suunnittelu ja hallinnointi	7,18	6,37	6,28	7,10	5,80	5,80	5,80	5,80
Hakemusten käsittely	1,30	0,96	0,97	1,09	0,89	0,89	0,89	0,89
Tukimaksujen käsittely	2,01	1,72	1,71	1,94	1,58	1,58	1,58	1,58
Tukien valvonta ja tarkastukset	2,36	2,48	2,58	2,91	2,38	2,38	2,38	2,38
Tukien takaisinperintä ja saatavien seuranta	0,86	0,73	0,73	0,83	0,68	0,68	0,68	0,68
Yhteistyö ja kehittäminen	1,48	1,44	1,50	3,36	2,75	2,75	2,75	2,75
Sisäinen tarkastus ja valvonta	0,46	0,46	0,46	0,52	0,43	0,43	0,43	0,43
IT-toiminta	16,76	15,24	15,90	16,30	13,32	13,01	13,01	13,01
Ydintoiminnot yhteensä	32,40	29,40	30,12	34,05	27,82	27,51	27,51	27,51

Viraston tuotot kasvavat vuonna 2014 tuloutettavan teknisen avun määrän kasvaessa; syynä kasvuun on maaseutuverkostoyksikön siirtyminen Maaseutuviraston maaseutuelinkeino-osastolle. Viraston tuotot koostuvat pääosin teknisen avun tuloutuksista sekä teurastamoilta perittävistä luokitusmaksuista. Luokitusmaksuja koskevaa asetusta ollaan parhaillaan päivittämässä, mutta sen vaikutusta viraston kustannuksiin ja tuottoihin on tässä vaiheessa hankala arvioida. Tuottojen on oletettu siten pysyvän aiempien vuosien tasolla. Vuoden 2013 tulokerlymää nostattaa jonkin verran teknisen avun ja Makeran rahoituksen hyödyntäminen Hyrrä-projektissa.

Taulukko 3. Tuotot päätoiminnoittain (milj. euroa). Toteumat vuosille 2011–2012, arviot vuosille 2013–2018.

Tuotot päätoiminnoittain (milj. €)	Tot. 2011	Tot. 2012	Arvio 2013	Arvio 2014	TTS 2015	TTS 2016	TTS 2017	TTS 2018
Tukijärjestelmien suunnittelu ja hallinnointi	0,26	0,22	0,25	0,25	0,26	0,26	0,26	0,26
Hakemusten käsittely	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Tukimaksujen käsittely	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Tukien valvonta ja tarkastukset	0,23	0,14	0,18	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19
Tukien takaisinperintä ja saatavien seuranta	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Yhteistyö ja kehittäminen	0,04	0,06	0,06	1,95	1,94	1,93	1,93	1,93
Sisäinen tarkastus ja valvonta	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
IT-toiminta	0,10	0,13	0,44	0,36	0,14	0,14	0,14	0,14
Ydintoiminnot yhteensä	0,69	0,61	1,01	2,81	2,59	2,58	2,58	2,58

II) Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotoissa muut toiminnan tuotot nousevat teknisen avun tulojen kasvun myötä (taustalla maaseutuverkostoyksikön siirto Maviin vuodesta 2014 lähtien). Toiminnan kuluissa henkilöstökulut laskevat käytettävissä olevan htv-kehiksen myötä. Palvelujen ostot koostuvat hyvin pitkälti tietohallintotoimintaan liittyvistä ostoista ja kehysmäärärahan supistuessa mm. ICT-säästöjen myötä, ulkoisten palveluiden hankintaan kohdistuu säästöpainetta. Palveluiden ostoja nostaa lisäksi verkostoyksikön siirtymisen vaikutus. Valmistus omaan käyttöön ja poistot koostuvat lähes täysin itse kehitetyistä tietojärjestelmistä. Sisäiset kulut muodostuvat yhteistyössä Maanmittauslaitoksen kanssa hankituista ilmakuista; siirtotalouden kuluissa puolestaan varaudutaan Ahvenanmaan maakunnille maksettaviin korvauksiin (laki maatalouden tukien toimeenpanosta 192/2013).

Taulukko 4. Viraston tuotto- ja kululaskelma. Sisältää pelkästään toimintamenomomentin 30.01.03.

(milj. euroa)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sisältää momentin 30.01.03	tot.	tot.	arvio	arvio	arvio	arvio	arvio	arvio
TOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	0,692	0,612	0,966	2,808	2,588	2,579	2,579	2,579
Maksullisen toiminnan tuotot	0,198	0,123	0,151	0,181	0,181	0,181	0,181	0,181
Vuokrat ja käyttökorvaukset	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muut toiminnan tuotot	0,494	0,489	0,816	2,627	2,407	2,398	2,398	2,398
TOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	25,295	25,301	26,839	30,092	24,790	24,949	24,894	25,034
Aineet, tarvikkeet, tavarat								
- Ostot tilikauden aikana	0,288	0,120	0,141	0,150	0,149	0,140	0,135	0,135
- Varastojen lisäys(-) / vähennys(+)	0,002	0,007	0,002	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Henkilöstökulut	11,334	11,329	11,736	11,979	10,971	10,971	10,971	10,971
Vuokrat	1,356	1,232	1,269	1,344	1,322	1,305	1,302	1,292
Palvelujen ostot	14,531	13,214	13,877	16,881	12,311	12,324	12,276	12,426
Muut kulut	0,899	0,770	0,780	0,918	0,918	0,890	0,890	0,890
Valmistus omaan käyttöön (-)	-6,629	-4,216	-4,000	-4,000	-3,000	-2,500	-2,500	-2,500
Poistot	3,181	2,524	2,714	2,500	1,800	1,500	1,500	1,500
Sisäiset kulut	0,333	0,322	0,320	0,320	0,320	0,320	0,320	0,320
JÄÄMÄ I	-24,603	-24,689	-25,872	-27,284	-22,202	-22,370	-22,315	-22,455
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0,000	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
SATUNNAISET TUOTOT JA -KULUT	0,372	0,000	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
JÄÄMÄ II	-24,975	-24,690	-25,874	-27,286	-22,204	-22,372	-22,317	-22,457
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT								
Siirtotalouden tuotot	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Siirtotalouden kulut	0,000	0,100	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050

Siirtotalouden tuottoihin ja kuluihin kirjautuu lisäksi vuosittain Mavin kautta maksettuja tukia ja niihin saatuja tuloja EU:lta. Edellisvuosina tuotot ovat olleet n. 0,8 mrd. euroa ja kulut n. 2 mrd. euroa. Siirtomenojen osuuden nähdään pysyvän suurin piirtein samalla tasolla myös TTS-kauden aikana.

Maksullisen toiminnan tuotot ja kannattavuus

Mavin maksullinen toiminta koostuu julkisoikeudellisten suoritteiden myynnistä, joita ovat perintökaaren 25 luvun 8 §:n mukaiset lausunnot sekä teurasruhojen luokituksen vuotuiset valvontamaksut. Maksullisen toiminnan merkitys Mavissa on vähäistä. Tiedossa ei ole, että maksullinen toiminta tulisi merkittävästi kasvamaan TTS-kaudella tai että suunnittelukaudella viraston toimintakentässä tapahtuisi sellaisia muutoksia, joiden seurauksena maksullisen toiminnan tuotot kasvaisivat selvästi. Parhailaan tarkastelun alla olevan teurasruhojen luokitusmaksuasetuksen muutoksilla saattaa kuitenkin olla vaikutusta Mavin tuottoihin.

Julkisoikeudellisten suoritteiden osalta tavoite tulevina vuosina on 100 % kustannusvastavuus.

b) Tuotokset sekä niiden kehitys

TTS-kaudella Mavi laatii selkeitä oppaita, ohjeita, lomakkeita ja julkaisuja; suunnittelukauden aikana siirrytään julkaisemaan materiaali yhä enenevässä määrin verkossa. Virasto kehittää verkkoviestintää tukemaan sähköistä asiointia. Uudistettu Mavin verkkosivusto otetaan käyttöön loppuvuodesta 2013. Aitta-ekstranetiä puolestaan kehitetään edelleen tukemaan ELY-keskusten, kuntien ja toimintaryhmien asiantuntijuutta.

Mavi julkaisee verkkouutiskirjettä kumppaneilleen hallinnossa sekä osallistuu hallinnonalan uutiskirjeiden tuottamiseen. Vuosittain osallistutaan erilaisiin tapahtumiin, joissa voidaan esitellä viraston palveluita ja tuotteita suoraan asiakkaille ja kumppaneille. Mavi kouluttaa ja ohjaa kuntien yhteistoiminta-alueita, ELY-keskuksia sekä toimintaryhmiä. Suunnittelukautta leimaa viestinnän ja alaisen hallinnon sekä kumppanien kouluttamisen osalta erityisesti maatalouspolitiikan uudistaminen ja sen toimeenpanoon mukanaan tuomien muutosten esiintuominen riittävän selkeästi ja oikeaan aikaan asiakkaille ja kumppaneille.

Suunnittelukaudella tullaan toteuttamaan useita merkittäviä tietojärjestelmien kehittämishankkeita: suuri osa johtuu säädös- ja asetusmuutoksista, joista TTS-kauden alussa merkittävimpänä nousee esiin koko Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistaminen. Kehittämishankkeiden lopputuotoksina syntyy laadukkaita, toimivia ja luotettavia tietojärjestelmiä.

c) Laadunhallinta sekä sen kehitys

Mavi toimii sille myönnetyn ISO27001-standardin mukaisen tietoturvasertifikaatin mukaisesti. Sertifikaatin ylläpito vaatii viraston jatkuvaa panostusta riskien ennakointiin, varautumiseen ja kokonaisvaltaiseen hallintaan. Tietojärjestelmien jatkuvuussuunnitelmien ylläpitäminen, johdon katselmoinnit, auditoinnit sekä muu tietoturvallisuuteen liittyvä työ toteutetaan vuosikellon mukaisesti. Tietojärjestelmien kehittämisessä otetaan jo maksajavirastoluonteinkin vuoksi huomioon tietoturva-vaatimukset; lisäksi henkilöstöä koulutetaan tietoturvaan ja turvallisuuteen liittyvissä asioissa jatkuvasti. Valmiussuunnittelun osalta Mavi hoitaa sille osoitettuja tehtäviä mm. sovittaen yhteen ELY-keskusten maaseutu- ja energiayksiköiden valmiusasioita.

Asiakaspalvelua kehitetään asiakasstrategian mukaisesti, huomioiden asiakastytyväisyyskyselyjen tulokset ja muu suora palaute. Palvelut pyritään määrittelemään ja pitämään niiden laatu hyvällä tasolla myös jatkossa. Palveluiden kehittämisessä erityisenä painopisteenä on ajasta ja paikasta riippumattomien sähköisten palveluiden kehittäminen. Asiakaspalautteen lisäksi toimintaa kehitetään kumppaneilta saadun palautteen ja kehittämisehdotusten perusteella.

Virasto jatkaa prosessityöskentelyään siten, että ydinprosessityöskentely vakiintuu osaksi arjen toimintaa. Prosesseille asetetaan tulostavoitteet, joiden toteutumista seurataan säännöllisesti.

sesti. Lisäksi prosesseille laaditaan palvelukykykymittarit. Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset otetaan huomioon viraston prosessien kehittämisessä.

Toiminnan laadun ja palvelukyvyyn parantamisessa otetaan huomioon sekä sisäisten että ulkoisten tarkastusten ja auditointien huomiot ja suositukset. Suositusten seurantajärjestelmää hyödynnetään eri tahojen maksajaviraston toiminnasta antamien havaintojen ja suositusten toteutuksen seurannassa. Rahoitusoikaisuriskien ennakointiin kiinnitetään huomiota. Läpimenoajoissa pysytellään alle säädösten asettamien enimmäiskäsittelyaikojen.

MMM:n ruokaosaston tulosohjauksessa toimiva Mavi pyrkii kehittämään sekä oman toimintansa mittareita ja raportointia tulosohjaajalle, että kehittämään omassa tulosohjauksessaan toimivien ELY-keskusten tulosohjausprosessia yhteistyössä ELY-keskusten ja hallinnonalan virastojen sekä TEMin kanssa.

Sähköiset asiointipalvelut tuotetaan laadukkaasti.

2.3. Keskeiset tuottavuus-, kehittämis- ja investointihankkeet

Tuottavuusohjelman ja henkilötyövuosien seuranta sekä suunnittelu

Tuottavuusohjelman ja henkilötyövuosien seuranta sekä suunnittelu on kuvattu liitteessä 2. Mavin tuottavuusohjelmassa on listattu viraston toimenpiteitä tuottavuusvähennysten toteuttamiseksi sekä muutoin tuottavuuden ja tehokkuuden parantamiseksi. Lisäksi Mavi osallistuu hallinnonalan Vatu-hankkeiden valmisteluun, erityisesti Elma-hanke liittyy läheisesti viraston toimintaan.

Virasto on pysynyt sille vuosittain asetetussa henkilötyövuosikehyksessä. Kehyksessä tullaan pysymään jatkossakin, mutta tavoitteen saavuttamista pidetään haasteellisena. Tuottavuusohjelman mukaista henkilötyövuosikehystä ja sen toteumaa seurataan jatkuvasti ja se otetaan huomioon henkilöstösuunnittelussa. Viraston tuottavuusvelvoitteista suoriutumisen on tähän asti perustunut hyvin pitkälti markkinatukiosaston toimialaan kuuluvien tehtävien supistumiseen (esim. vientituet). Virasto muistuttaakin, että mikäli kehyskaudella otetaan käyttöön laajalla rintamalla markkinatoimenpiteitä, ei nykyisessä htv-kehyksessä ole ko. tehtäviin irrotettavaa henkilöstöä.

Vuodelle 2015 osoitettu tuottavuusvähennysvelvoite, 10 htv, on merkittävä ja sen toteuttamista pidetään tässä vaiheessa hyvin vaikeana. Ohjelmakauden vaihtumisen on huomattu aiheuttavan huomattavaa, joskin väliaikaista, työmäärän kasvua. Vuonna 2015 suljetaan vanhaa ohjelmakautta, kun samaan aikaan toimeenpannaan uutta ohjelmakautta: näiden päällekkäisten tehtävien arvioidaan johtavan väliaikaiseen työtehtävien kasaantumiseen, jolloin tuottavuusvähennysten toteuttaminen voi aiheuttaa riskejä perustoiminnan jatkuvuudelle.

Mavi ehdottaakin, että vuodelle 2015 osoitettu htv-vähennys voitaisiin jyvittää toteuttavaksi esimerkiksi vuosina 2016 ja 2017, tai virastolle tulee muutoin osoittaa käyttöön väliaikaisia lisäresursseja. Muutoksen aiheuttamia vaikutuksia ei ole otettu huomioon kehyslaskelmassa.

Viraston henkilötyövuosien jakautuminen maakunnittain

Mavin henkilötyövuosien jakautuminen maakunnittain on esitetty liitteessä 3.

Liitteessä 3 vuoden 2013 ennuste on laadittu elokuun lopun tilanteen perusteella. Vuoden 2014 arvio perustuu käytettävissä olevaan henkilötyövuosikehykseen (190 htv), talousarvioesityksessä huomioituun väliaikaiseen resurssilisäykseen (8 htv), käytettävissä olevaan teknisen avun henkilötyövuosimäärään (8 htv) sekä MMM:stä Maviin siirrettävään maaseutuver-

kostoyksikön henkilöstömäärään (7 htv). Vuoden 2015 arviossa on huomioitu tuottavuusohjelman mukainen henkilötyövuosikehys (180 htv) sekä teknisen avun resurssit (15 htv). Arvioissa ei ole huomioitu esitettävää lisähenkilöstötarvetta.

Uudenmaan henkilöstön määrän muutoksen taustalla on eläköityminen. Vuosina 2012–2014 eläköityville annettiin viraston alueellistumisen yhteydessä mahdollisuus jatkaa työskentelyä Helsingin toimipisteessä eläköitymiseen saakka. Uudenmaan alueella vuoden 2014 jälkeen jatkavat työskentelyään edelleen hanketarkastajat ja muutama muu sinne sijoitettu henkilö. Muissa toimipisteissä henkilöstön määrä pysyy arvioiden mukaan vakaana. Muutosten selittäjinä ovat pääosin esim. erilaiset virkavapaat ja osa-aikatyö sekä määräaikaisen henkilöstön määrän muuttuminen. Etenkin Etelä-Pohjanmaan maakunnassa muutosta henkilöstömäärässä tapahtuu juuri väliaikaisesti käytössä olevan henkilöstöresurssin johdosta. Lisäksi maaseutuverkostoyksikön henkilöstön siirtyminen Maviin nostaa vuodesta 2014 eteenpäin Etelä-Pohjanmaan alueen htv-kertymää. Aiemmin ko. htv-määrä on ollut huomioituna MMM:n laskelmissa.

Kehittämis- ja investointihankkeet

Mavin käynnissä olevat ja kehyskaudella aloitettaviksi suunnitellut tietojärjestelmähankkeet on kuvattu VM:n hankesalkkusovelluksessa. Osa suunnitelluista projekteista vaatii kehyyksen ulkopuolista rahoitusta: CAP-uudistukseen ja ohjelmakauden vaihtumiseen liittyvät tietojärjestelmähankkeet vaativat vielä vuonna 2015 (ja osin 2016) investointeja, syynä mm. CAP-uudistuksen siirtyminen vuodelle eteenpäin. Käyttöönottonsa jälkeen tietojärjestelmien ylläpidon kustannukset ovat lisäksi jonkin aikaa verrattain korkeita, johtuen mm. käyttökokemusten perusteella mahdollisesti tehtävistä muutoksista ja korjauksista.

Vuosina 2014–2018 toteutetaan, kuitenkin käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa, mm. Tukisovelluksen sekä Tukioikeusrekisterin uudistamisprojektit, Hyrrä-projekti, koulumaitosovelluksen toteutusprojekti, kiintiöjärjestelmän uudistaminen sekä mahdollisesti kouluhedelmä-tietojärjestelmäprojekti. Prosessien ja palveluiden sähköistäminen kuuluu Mavin strategiaan painopistealueisiin ja on hallitusohjelman mukaista: tavoitteena on mm. tuottavuuden ja tehokkuuden parantaminen. Raportointiratkaisujen ja sähköisen arkistoinnin kehittämisen kautta tavoitellaan hallinnon, ELY-keskusten ja yhteistoiminta-alueiden työajan säästymistä ja prosessien yksinkertaistamista. Sähköistämisen ja kehittämisen kustannuksista vastaa Maaseutuvirasto, kun taas säästöt kohdistuvat pääosin ELY- ja YTA-kentälle. Mavi osallistuu hallinnonalan yhteisten tietojärjestelmien ja yhteisten osien kehittämiseen sillä panoksella, mikä on käytettävissä olevan toimintamäärärahan puitteissa mahdollista. Yhteentoimivuuspalveluiden käyttöönoton nähdään lisäävän omalta osaltaan hallinnonalan tuottavuutta ja tehokkuutta.

Valmistautuminen Kieku-tietojärjestelmän käyttöönottoon on jo hiljalleen aloitettu. Viimeistään vuoden 2014 alkupuolella aloitettaneen varsinainen käyttöönottoprojekti siten, että Kiekun tuotantokäyttö aloitetaan huhtikuussa 2015. Mavin maksajavirastoluonteen vuoksi valmistautuminen valtion yhteiseen talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän käyttöönottoon vaatii erityisjärjestelyitä. Valmistautumisessa tulee ottaa huomioon esim. tilikarttamuutokset ja mahdolliset rajapinnat maksajaviraston järjestelmistä Kiekuun. Lisäksi oman haasteensa Kiekun käyttöönottoaikataululle asettaa samaan aikaan osuva CAP-uudistus ja ohjelmakauden vaihtuminen.

Tämän suunnitelman liitteissä 6 ja 7 on kaksi ehdotusta tuottavuusmäärärahan (joko VM tai MMM) hakemiselle. Esitettävät hankkeet liittyvät kaukokartoitusmenetelmän kehittämiseen ja tiketöntijärjestelmän käyttöönottoon. Kaukokartoitusmenetelmän kehittämisen osalta on huomattava, että laajamittainen käyttöönotto esim. vuodesta 2016 aiheuttaa kustannuksia virastolla. Tuottavuushanke-ehdotuksessa on arvioitu kustannusten suuruutta.

Virastolle osoitetut ICT-säästöt sekä aiemmin toteutetut tietojärjestelmien kehittämismäärärahojen poistot tulevat lähivuosina arvioiden mukaan vaikuttamaan selvästi viraston mahdollisuuksiin rahoittaa meneillään olevia ja uusia kehittämishankkeita, sekä heikentävät viraston mahdollisuuksia osallistua yhteisesti rahoitettaviin yhteentoimivuus- ja teknologia-alustapalvelukokonaisuuksiin.

2.4. Ministeriön kannanottoa edellyttävät viraston ehdotukset

Viraston kehysten ylittävät tarpeet ja kustannusvaraukset on esitetty liitteessä 5. Tämän hetken arvioiden mukaisesti vuosina 2015–2018 Mavin kehysten mukaisella nettotoimintamenomäärärahalla ei pystytä kattamaan kaikkia kehyskaudella mahdollisesti ilmeneviä tehtäviä ja tarpeita. Tarpeet ovat osin väliaikaisia, osin pysyväisluonteisia. Liitteessä on myös esitetty tiettyjen tehtävien siirtämistä resursseineen Mavin hoidettavaksi.

Liitteeseen 5 on koottu kaikki tällä hetkellä tiedossa olevat Mavin tehtäväkenttään mahdollisesti vaikuttavat toimintaympäristön muutokset, joilla saattaa olla vaikutusta määrärahatarpeeseen. Mavi näkee, että muutosten – joiden realisoituminen saattaa olla hyvinkin epävarmaa – ennakoiminen ja niistä informoiminen on tarpeen nykyisessä valtiontaloudellisessa tilanteessa.